

HARVINAISET SIJAMUODOT

TEORIA

Koonnut: Kukka-Maaria Raatikainen / Savonia-amk

KOMITATIIVI

Komitatiivin pääte on monikossa -ne ja se kertoo, minkä kanssa joku on tai jotakin tapahtuu. **Yksikkömuotoja ei ole**, vaan monikkoa käytetään myös yksikön asemasta riippumatta siitä, onko merkitys yksiköllinen vai monikollinen.

Hän tuli konserttiin puolisoineen. (= puolisonsa kanssa)

puoliso + i + ne + en

Muodostus

Komitatiivi muodostetaan liittämällä komitatiivin pääte vahva-asteiseen monikkovartaloon. Lisäksi se **vaatii aina omistusliitteen**. (huom. vahva-asteinen vartalo: kukka > kukk + i + ne + en > kukkineen)

Omistusliitteet ovat

minä -ni

sinä -si

hän -en/-nsa (kumpi tahansa käy)

me -mme

te -nne

he -en/-nsa (kumpi tahansa käy)

Esimerkkejä:

läppäri > läppäre + i + ne + en

todistus > todistuks + i + ne + en

Perusmuoto Komitatiivi

todistus	todistuksineni	Minä menen työhaastatteluun todistuksineni. (=todistusteni kanssa)
rakas	rakkainesi	Sinäkö menit lomalle rakkainesi? (=rakkaan ihmisen/rakkaiden ihmisten kanssa)
valo	valoineen	Hän suunnisti metsässä ja näkyi hyvin valoineen. (=valon kanssa)
läppäri	läppäreinemme	Aloitimme kokouksen läppäreinemme. (=läppäreidemme kanssa)
väline	välineinenne	"Te hoitajat vain tulitte siihen välineinenne!" (=välineidenne kanssa)
paperi	papereineen	Lakimiehet istuutuivat papereineen. (=papereidensa kanssa)

Vakiintuneet tavat käyttää:

kimpsuineen ja kampsuineen, tavaroineen päivineen, papereineen kaikkineen

Muista, että myös määrittävä adjektiivi taipuu, mutta siinä EI ole omistusliitettä!

hyvä huomio hyvine huomioineen

riehakas lapsi riehakkaine lapsineen

Tutustu monikon tunnuksiin ja tee tehtäviä / Finnlectura:

<https://fl.finnlectura.fi/verkkosuomi/Morfologia/sivu2511.htm>

Lue lisää sanavartaloista ja tee tehtäviä / Finnlectura:

<https://fl.finnlectura.fi/verkkosuomi/Tehtavia/sivu2-9.htm#Sanavartalot>

Tee nyt komitatiivi-tehtävät toisesta dokumentista!

INSTRUKTIIVI

Instruktiivin pääte on sekä yksikössä että monikossa -n. Se ilmaisee keinoa tai välinettä tai tapaa, jolla toimitaan. Sitä ei siis voi muodostaa mistä tahansa sanasta järkevästi. *Hän tuli konserttiin suurin odotuksin.* **odotuks + i + n**

Muodostus

Yksikön instruktiivi muodostetaan genetiivivartalosta ja monikon instruktiivi (heikosta) monikkovartalosta. Instruktiivin pääte liitetään suoraan näihin vartaloihin. Yksikköä ei muodosteta kaikista sanoista! **kukka > kuk + i + n**

Instruktiivimuotoja käytetään lähinnä vakiintuneissa sanonnoissa.

Se vastaa usein kysymyksiin Miten? Missä? Kuinka paljon? Milloin?:

paljain päin	Hän käveli pakkasessa paljain päin . (= ilman hattua)
avojaloin	Lapset ovat kesät avojaloin . (=ilman kenkiä)
kaksin käsin	He kahmivat mustikoita kaksin käsin . (=kahdella kädellä)
omin korvin	Hän kuuli siitä omin korvin . (=omilla korvillaan)
pitkin askelin	Harpoin paikalle pitkin askelin . (=pitkillä askelilla)
kovin ottein	Poliisi puuttui mielenosoitukseen kovin ottein . (=kovilla otteilla)
monin paikoin	Sadetta esiintyy monin paikoissa . (=monissa paikoissa)
näillä tienoin	Näillä tienoin ei ole runsaasti mustatorvisieniä. (=täällä päin)
vähin erin	Lisää sokeri taikinaan vähin erin . (=vähän kerrallaan)
mitä pikimmin	Tämä hakemus pitää palauttaa mitä pikimmin . (=pian)

Nominatiivi Instruktiivi yks. Instruktiivi mon.

jalka	jalan	jaloin	Kävelin sinne omin jaloin! (=todellakin, kävelin sinne!)
varas		varkain	Hän tuli paikalle kuin varkain. (= ilman, että kukaan huomasi)

Tee nyt instruktiivi-tehtävät toisesta dokumentista!

ABESSIIVI

Abessiivi kertoo, että jotain puuttuu. Abessiivin pääte on sekä yksikössä että monikossa -tta/-ttä (vokaalisointu!). **kukka > kuka + tta / kuk + i + tta**

Muodostus

Yksikön abessiivi muodostetaan genetiivivartalosta ja monikon abessiivi monikkovartalosta. Abessiivin pääte liitetään suoraan näihin vartaloihin.

Nominatiivi	Abessiivi yks.	Abessiivi mon.	
jalka	jalatta	jaloitta	Et voi kävellä jaloitta. (=ilman jalkoja)
vene	veneettä	veneittä	Veneettä ei pääse vesille. (=ilman venettä)
raha	rahatta	rahoitta	Rahatta on vaikea olla. (=ilman rahaa)

Vakiintuneet tavat käyttää ja esimerkit:

muitta mutkitta, pitemmittä puheitta, syyttä suotta.

Korvasieni on **keittämättä** myrkyllinen. (=ilman, että sitä keittää)

Varas hiipi sisään kenenkään **huomaamatta**. (=ilman, että kukaan huomasi)

Tutustu monikon vokaalisointuun / Finnlectura:

<https://fl.finnlectura.fi/verkkosuomi/Fonologia/sivu181.htm#Vokaalisointu>

Tee nyt abessiivi -tehtävät toisesta dokumentista!

KIRJOITA MYÖS PAKOLLINEN VIESTI KESKUSTELUALUEELLE.